

ASREK-hanke Info -tilaisuus

25.10.2016 klo 9-11

Sokos Hotelli Presidentti

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

AGENDA

- 9:00 Tilaisuuden avaus (Ylijohtaja Pentti Lähteenoja, MMM)
  - Digitalisaatiohankkeiden toimeenpano (Erytisasiantuntija Olli-Pekka Rissanen, VM)
  - YM:n puheenvuoro, (Erytisasiantuntija Minna Perähuhta, YM)
  - ASREK hankkeen tavoitteet (Hankepäälikkö Antti Kosonen, MMM)
- 9:40 ASREK valmisteluprojekti (Projektipäälikkö Jorma Turunen, MML)
  - Kokonaisarkkitehtuuri lähestymistapana (Ari Anturaniemi, Siili Solutions Oy)
  - Liittymät muihin digitalisaatio hankkeisiin
  - MVP ja työhypoteesi palautteen perusteella
    - Tavoitteita
    - Etenemisjärjestys
    - Edellytykset
  - Miten tästä eteenpäin
- 10:30 Lainsäädäntötyön valmistelu (Lainsäädäntöneuvos Susanna Paakkola, MMM)
- 10:45 Keskustelu ja kysymykset
- 11:00 Tilaisuus päättyy

Digitalisaatiohankkeiden toimeenpano

Olli-Pekka Rissanen/VM

5. Kärkihankerahoituksella (100 milj. €) toteutettavat hankkeet:

Tulorekisteri (VM/Vero)

Sähköinen
asuntorekisteri (ASREK)
(MMM/MML)

Omahoito (ODA)
(STM/Espoo)

Ohjelmistorobotiikka
taloushallinnossa
(VM/Palkeet)

Luvat ja valvonta (TEM)

Kemikaalivalvonta
(TEM/Tukes)

Yhden luukun
palvelumalli (VM)

Rakennetun ympäristön
ja rakentamisen
digitalisaatio
(KIRADIGI) (YM)

Virtuaalisairaala
(STM/HUS)

Kokeilujen digialusta
(VNK)

Hankintatoimen
kehittäminen *)
(VM/Hansel)

Valtionavustusten
digitalisointi (OKM)

Sähköisen alle-
kirjoituksen käytön
laajentaminen (VM)

Taloushallinnon
automaation ja
raportoinnin
kehittäminen (VM/TEM)

Paikkatietojen
hyväksikäyttö (MMM)

Digioffice, D9
(VM/VK)

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKEET

Rahoituksen saaneet hankkeet

Lisätalousarvio III / 2016 (valmisteilla)

Valmistelussa

*) Hankintatoimi saanee EU-rahoitusta

ASREK-hanke

Antti Kosonen/MMM

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Miksi ASREK tarvitaan...

- Asuntoihin on sitoutunut satoja miljardeja varallisuutta
- Suomalaisilla on asuntolainaa 90 miljardia euroa
- Osakehuoneistojen käyttö vakuutena perustuu paperisten osakekirjojen panttaukseen
- Asunto-omaisuuden vaihdanta edellyttää osakekirjojen fyysistä siirtämistä
- Asunto-osakeyhtiöistä ei ole saatavissa vertailukelpoista taloudellista tietoa keskitetysti

Hyödyn saajat

- Rekisteri helpottaa kymmenien tuhansien henkilöiden työtä isännöinnissä, kiinteistönvälityksessä, rahoituslaitoksissa ja julkishallinnossa
- Helpottaa asuin- ja osakehuoneistojen omistajia ja haltijoita vaihdannassa, panttauksissa ja poistaa riskit osakekirjojen säilytyksestä
- Viimekädessä hyöty realisoituu asumisen kokonaiskustannusten alentumisena

Hankkeen tavoite

- asuinhuoneistoja koskevien tietojen ja omistajamerkintöjen saatavuuden, luotettavuuden ja kattavuuden parantaminen
- edellytysten luominen asuinhuoneistoihin liittyvän asioinnin ja palvelujen digitalisoinnille
- markkinoiden tehostaminen ja uuden liiketoiminnan mahdollistaminen

Yleiset edellytykset

- Omistus- ja hallintakohteet (huoneistot) on yksilöity
- Paperiset osakekirjat on korvattu sähköisellä merkinnällä
- Vaihdantaa ja vakuuskäsittelyä varten tarvittaville omistajamerkinnöille taataan julkinen luotettavuus siirtymäajan jälkeen
- Asunto-osakeyhtiöiden ja huoneistojen keskeiset arvoon vaikuttavat tekniset ja taloudelliset tiedot on saatavissa yhden palvelun kautta

Prosessitavoitteet

- Asuinhuoneistojen vakuuskäsittelylle on luotu sähköiset toimintamallit (esim. euromääräinen panttausmerkintä)
- Saantojen kirjaaminen on julkisesti luotettavaa ja tehokasta
- Kaupankäyntiin tarvittavat tiedot on saatavissa sähköisesti
- Kauppaan perustuvat rajoituksettomat saannot voidaan kirjata viiveettä

Toteutustapa

- Toteutus hyödyntää kansallista palveluarkkitehtuuria ja palveluväylää
- Ylläpidon ja tietopalvelun prosessit hyödyntävät viranomaisrekistereitä ja perustuvat turvallisiin yhteentoimiviin julkisiin rajapintoihin
- Huomioidaan yhteiset digitalisaation periaatteet

Taloudelliset tavoitteet

- Järjestelmä luo uutta liiketoimintaa ja nostaa arvonlisäveron tuottoa
- Järjestelmä on toteutettu ja ylläpidetään kustannustehokkaasti
- Ylläpito kustannetaan palvelu ja toimenpidemaksuin

ASREK kokonaisuuden mahdollista sisältöä

Asunto-osakeyhtiö

- Osakkeet (osakeryhmät)
- Yhtiöjärjestys
- Huoneistoselitelmä
- Rakennukset
- Vastuuhenkilöt
- Kunnossapito ja talous
- Yhtiön lisätiedot

Huoneisto

- Asukas
- Omistajat ja osuudet
- Hallintaoikeus
- Luovutukset
- Hintatiedot
- Varainsiirtovero
- Panttaukset
- Huoneiston lisätiedot

Viranomaispäätökset ja rajoitukset

Valmisteluprojekti

Jorma Turunen/MML

Ari Anturaniemi/Siili Solutions

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Valmisteluprojekti

= Kiinnittää hankkeen
tavoitteet ja toteutusmalli

Lähtökohdat

- Aikaisemmin tehdyt selvitykset
  - PRH: Esiselvitys asunto-osakkeiden omistuksen sähköisestä rekisteröinnistä (2004)
  - YM: Selvitys, Sähköisen asunto-osakerekisterin toimintamalli (2014)
  - YM: Sähköisen asunto-osakerekisterin palvelukonsepti (2015)

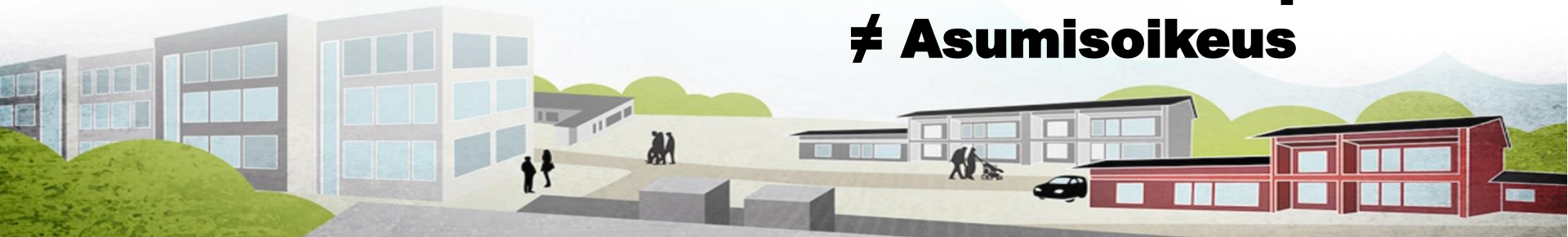
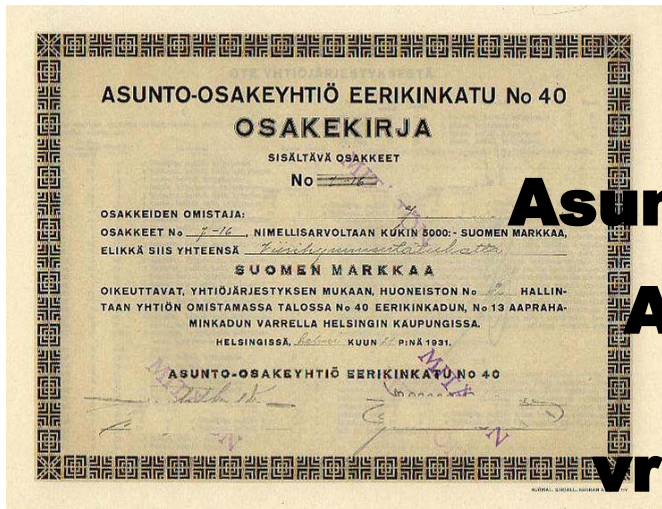
Asunto-osakeyhtiö

Osaakekirja

Asunto-osake ≠ Osake

Asunto-osakeyhtiö ≠ Osakehuoneisto
Kiinteistö ≠ Huoneisto

**Mrs. Rakennus? ...Hallintaoikeus,
Vuokrasopimus...
≠ Asumisoikeus**

Kokonaisuus ensin

(=tunnistetaan kohde, varmistetaan ampumatarvikkeet, suunnataan tykki oikein ja sitten vasta laakastaan)

- Ymmärretään kokonaisuus
  - Toiminnot ja toimijat
  - Toiminnoissa tarvittavat tiedot
  - Palvelutarpeiden ymmärtäminen
  - Tietojärjestelmien vaatimukset

- Suositus JHS -179 hyvänä apuna

Toiminnan ja johtamisen tasot

Johdettavat asiat

Toimintamallit

Tiedot ja käsitteet

Tietojärjestelmät

Teknologia

Miksi?

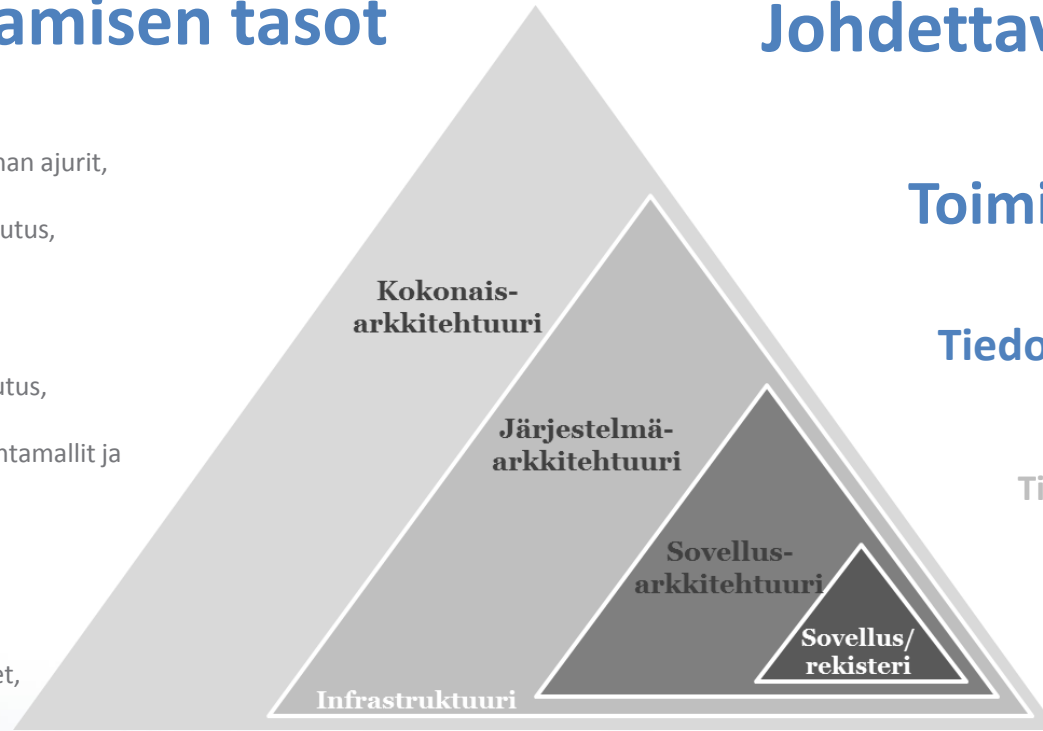
- Strategiset päämäärät ja tavoitteet, toiminnan ajurit, lisäarvon tuottaminen ja tavoitellut hyödyt, toimintaympäristö ja toimijoiden vuorovaikutus, lainsäädäntö

Mitä?

- Palvelut, prosessit ja prosessien vuorovaikutus, prosessien toiminnallisuus- ja tietotarpeet, organisaatioiden kyvykkyydet, uudet toimintamallit ja konseptit ja lainsäädännön rajoitteet

Miten?

- Teknologiavalinnat, sovellusten toiminnallisuus, suunnittelu ja hankinta, ylläpito & kehitys, operatiiviset toimenpiteet, tehtävät ja infrastruktuuri

Huoneiston tietojen elinkaari ja yksilöintitarpeet eri prosessien osalta

- Huoneisto käsitteenä vaihtelee eri prosessien välillä:
  - asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen huoneistoselitelmissä (PRH/Kaupparekisteri)
  - rakennuslupaprosessissa (VRK/VTJ, joko lupa- tai rakennettu huoneisto) ja
  - fyysinen, todellinen reaali maailman huoneisto (joko lupa- tai rakennettu huoneisto esim. kiinteistövälittäjän esitteessä)

Huon. Nro	Huoneisto	As.m2	Kokonaispinta-ala	Osakkeet
-----------	-----------	-------	-------------------	----------

Asunto 1	2h+k, piha	55,5	55,5m2 + piha 170m2	1 - 507
----------	------------	------	---------------------	---------

Asunto-osakeyhtiön hallintaan jää pohjakerroksen kellaritila, jossa kullekin asunnolle on osoitettu käyttöön n. 6 m2 varastotila. Asuinhuoneistojen ja osakashallinnassa olevien piha-alueiden tarkempi sijainti yhtiön omistamassa rakennuksessa ja yhtiön omistamalla ja hallitsemalla osalla kiinteistöä ilmenee tämän yhtiöjärjestyksen liitteenä olevista kartoista.

Vaihdannan kohde
(osakeryhmä)

Hallinnan kohde
(huoneisto, piha,
varasto)

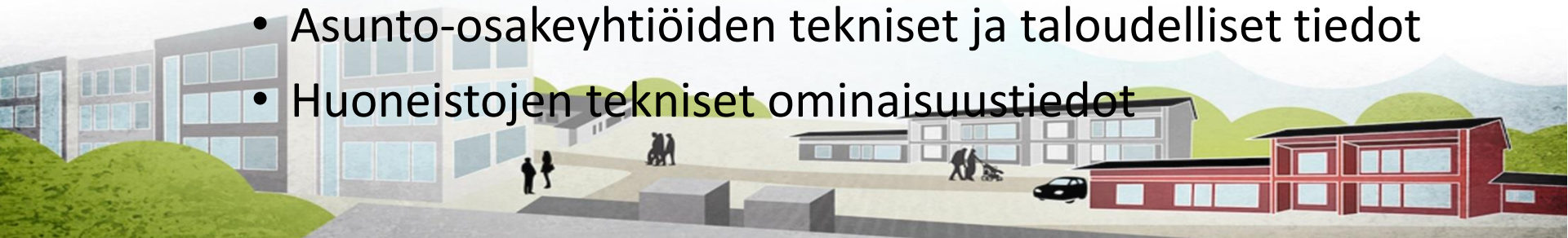
Valmistelu projektin tuotokset

- Arkkitehtuuri (mitä, miksi)
  - Kohdealueen nykytila
  - Kohdealueen kokonaisarkkitehtuurin tavoitetilan kuvaus
  - Hankkeen toteutuksen arviointi ja käynnistyksen edellytykset

Valmistelu projektin tuotokset (miten)

- Suunnitelmat
  - Kehitettävien kyvykkyyksien tiekartta
  - Migraatiosuunnitelma
    - Osakekirjojen sähköistäminen
    - Huoneistojen perustiedot ja omistustiedot
    - Asunto-osakeyhtiöiden tekniset ja taloudelliset tiedot
    - Huoneistojen tekniset ominaisuustiedot

Valmistelu projektin tuotokset (miten)

- Teknologiatiekartta
- Keskeiset toteutettavat työpaketit (projektit)
- Suositus toteutuksen etenemisjärjestyksestä
- Suositus toteutustavasta

Tavoitteen lähtökohta

1. Huoneiston omistuksen ja hallinnan kohdetiedot perustettu luotettavasti sekä uusien sähköisesti perustettavien osakkeiden, että myös vanhojen osakkeiden ja osakekirjojen osalta
  - Asunto-osakkeet
  - Keskinäiset kiinteistö-osakeyhtiöt
2. Toiminnallisesti fokus osakashallinnan piirissä olevien tilojen omistukseen ja hallintaan

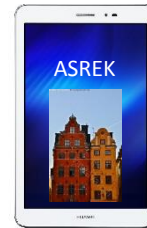
Mitä tehty

- VRK, PRH, VERO, MMM, MML
  - Edellytysten luonti (nykytila -> tavoitetila)
    - Toiminnot
    - Käsitelmä
    - Looginen tietomalli
    - Tarvittavien palveluiden tunnistaminen
- Sidosryhmä kierrokset
  - Palautteet MPV:hen ja tarvittaviin palveluihin
  - Tärkeimmät hyödyt

Palaute lähtökohtaan

- Kohteen arvoon (ja vakuusarvon) määrittämiseen liittyvät palvelut (kohteen ja omistuksen lisäksi)
- Kohteiden kattavuus (myös pienet yhtiöt)
- Lyhyt siirtymäaika

Palaute lähtökohtaan

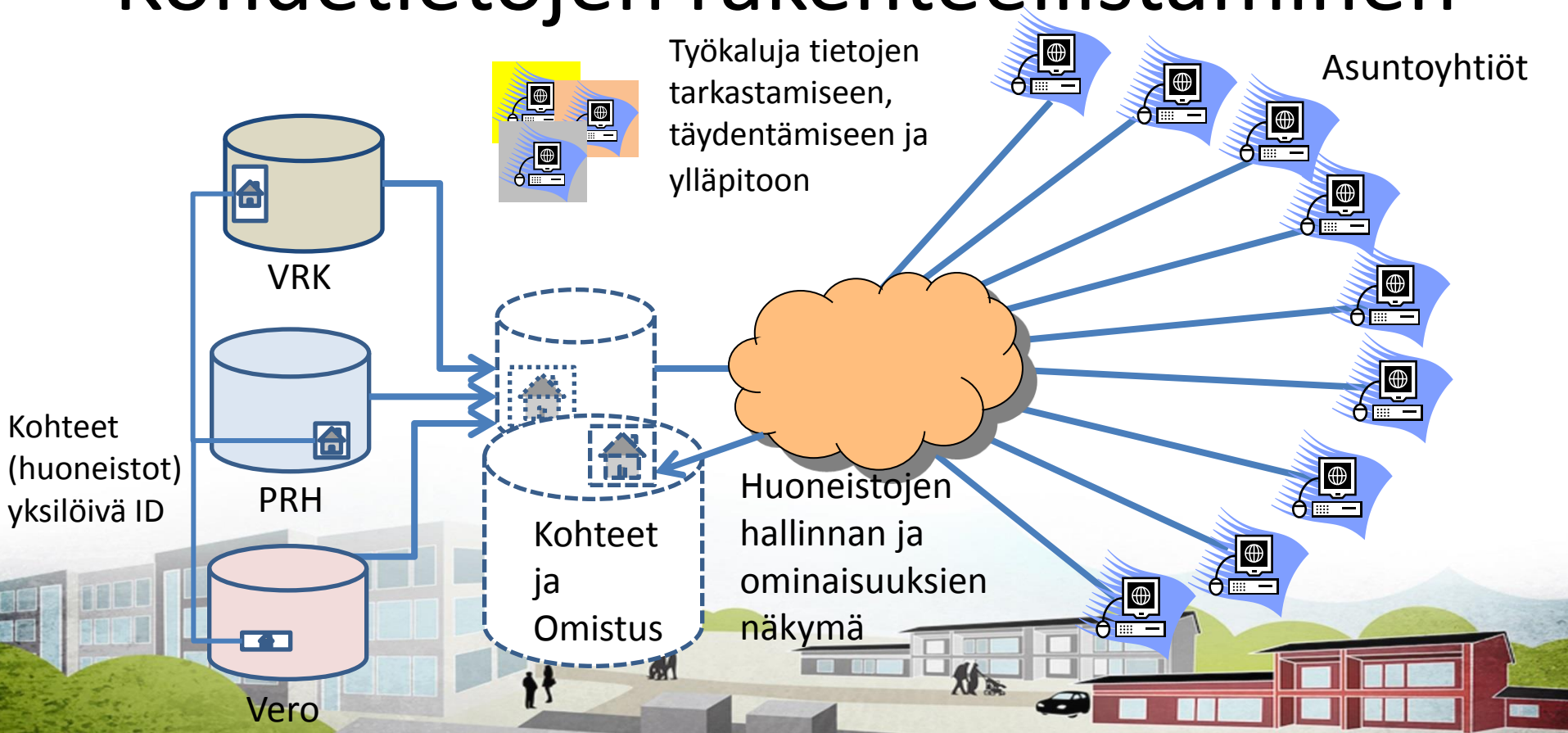
- Tavoitteena osakekirjojen sähköistämässä on välttää käsityötä
- Omistuksen kirjaamisessa voisi olla tarvittaessa rooli pankeilla, kiinteistön välittäjillä, taloyhtiön edustajilla ja viranomaisella

Miten edetään kohti tavoitetta

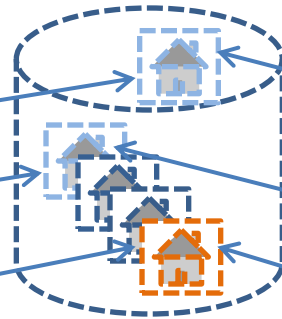
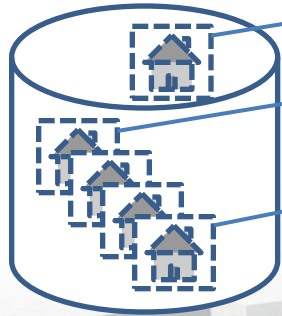

Kohdetietojen rakenteellistaminen

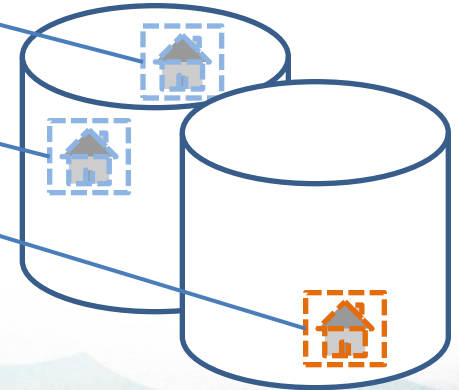
Omistajatiedon varmentaminen

Huoneistojen
hallinnan ja
ominaisuuksien
näkökulma

Panttaus ja
omistajatietojen
kohdentaminen

Luottolaitosten
Panttaustiedot

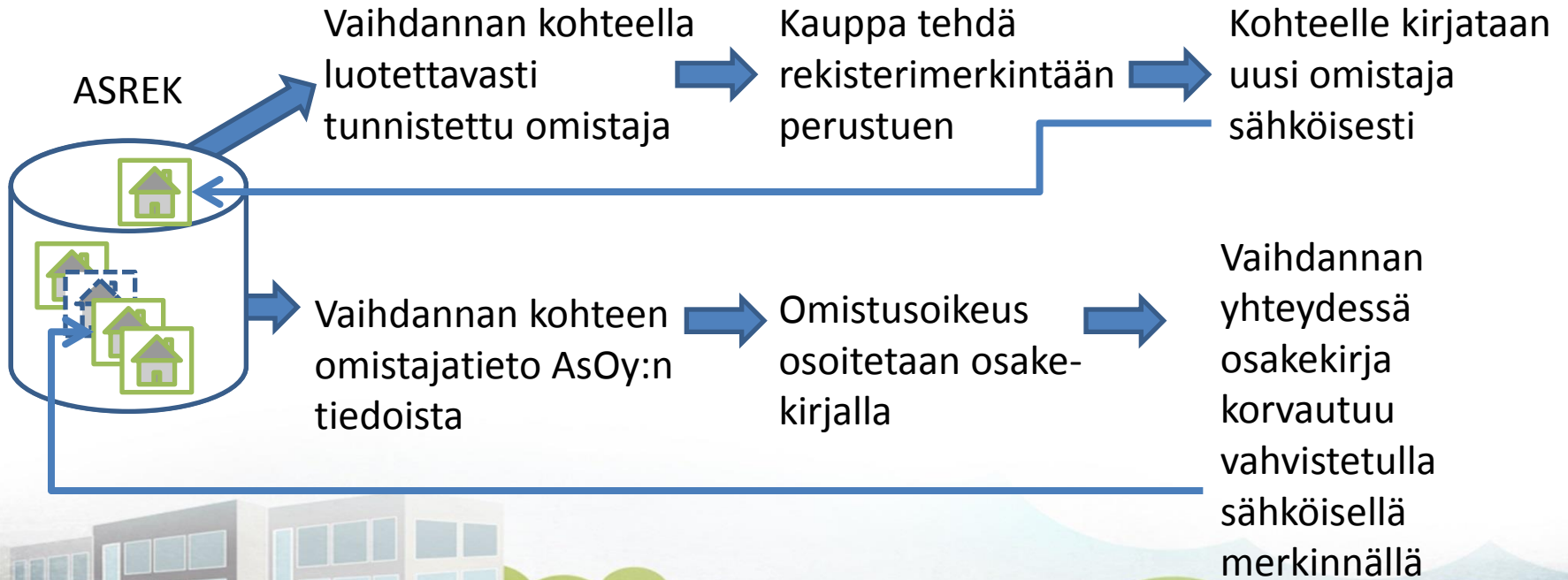
Omistajatiedon varmentaminen

Huoneistojen
hallinnan ja
ominaisuuksien
näkökulma

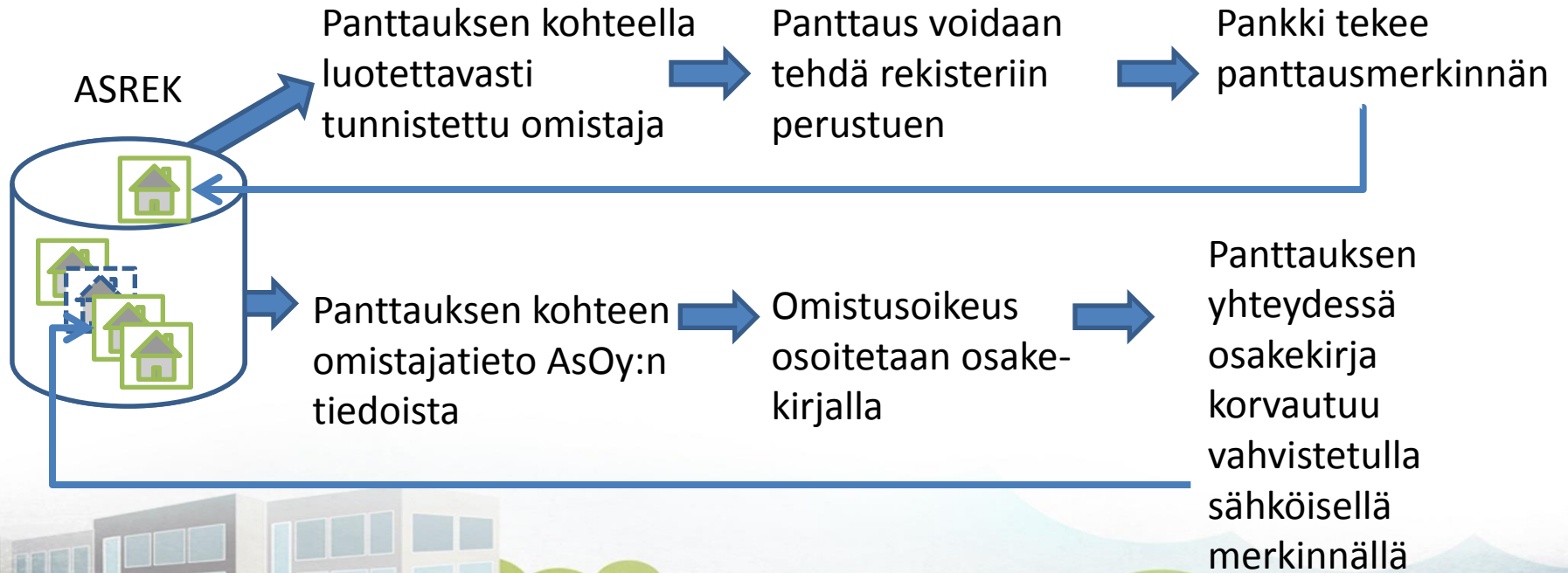
Luottolaitosten
Panttaustiedot

Omistajatieto vaihdannassa

Omistajatieto panttauksessa

Vakuuksien hallinnan tavoitemalli

Pankki A tarkistaa lainan vakuudeksi tarjotun kohteen ominaisuudet ja panttaukset

Pankki A tekee luottopäätöksen ja ensimmäisen "kiinnitysmerkinnän" rekisteriin

Pankki B tarkistaa kohteen panttaukset

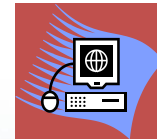
Pankki B näkee kohteen panttaustilanteen ja tekee oman "kiinnitysmerkintänsä" sijalle 2

Luottolaitokset

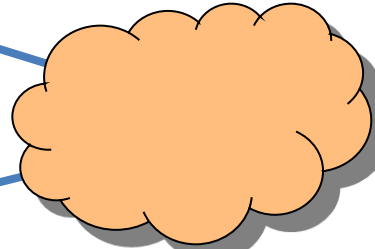
ID

Pankki A

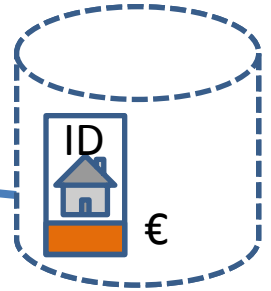

ID

Pankki B

ASREK

Kun luotto A maksetaan pois, kiinnitysmerkintä purkautuu ja pankin B merkintä jää sijalle 1

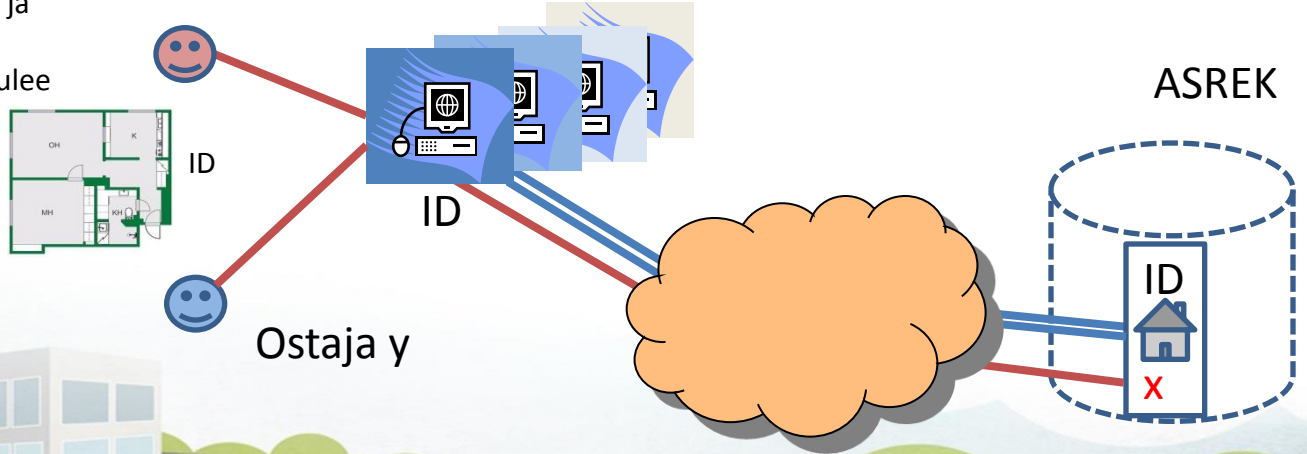

Kaupankäynnin tukimalli

Kaupankäyntijärjestelmä hakee kohteen vaihdantaan tarvittavat tiedot esim. myyntiesitettä, tarjouspohjaa ja kauppakirjaa varten

Vahvasti tunnistetut ostaja ja myyjä allekirjoittavat kauppakirjan ja kaupasta tulee merkintä ASREKiin

Myyjä x
Ostaja y
Kaupankäyntijärjestelmät

Kaupankäynnin tukimalli

Mikäli omistusoikeuden viiveetöntä kirjaamista rajoittaa esim. lunastuslauseke tai kauppakirjassa sovitut ehdot, jää kohde odottamaan ehtojen täyttymistä

Myyjä x

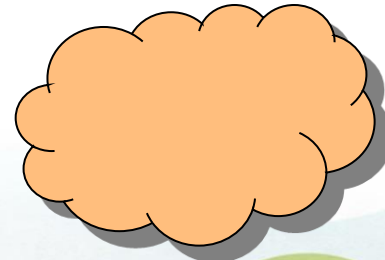

ID

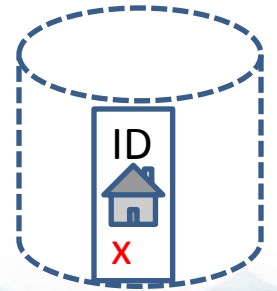

Ostaja y

Kaupankäynti-
järjestelmät

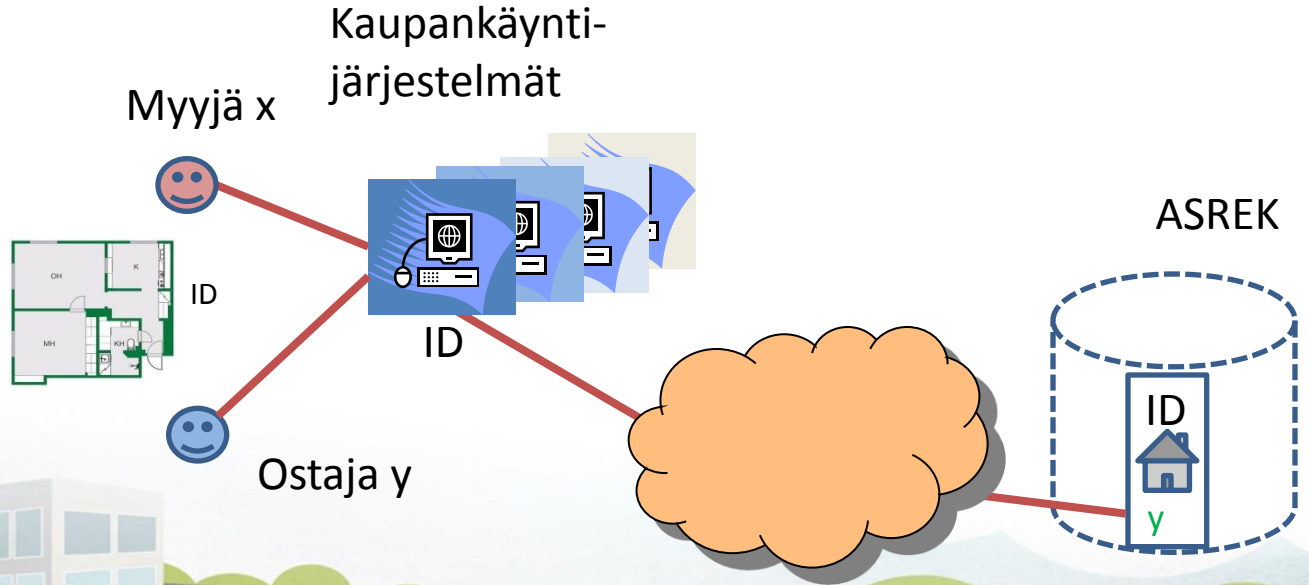

ASREK

Kaupankäynnin tukimalli

Kun kaupan ehdot täyttyvät, kaupankäyntijärjestelmä tai kaupankäynnin osapuolet kirjaavat ASREKiin muuttuneen omistajatiedon

Kaupankäynnin tukimalli

Jos myyjän ja ostaja tekevät kaupan ilman kaupankäyntijärjestelmää, voidaan rajoittamaton saanto kirjata suoraan sekä myyjän että ostajan tekemällä luovutusilmoituksella

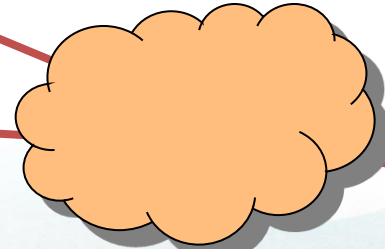
Myyjä x

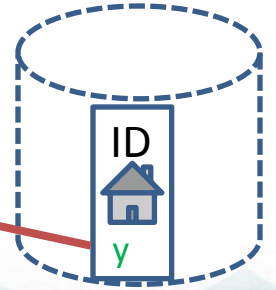
ID

Ostaja y

ASREK

Miten jatketaan

- Perustetaan käyttäjäfoorumit (alkaen 2017 alussa) road-mappiin perustuen esim.
  - Kiinteistönvälittäjät
  - Taloyhtiöiden toimijat
  - Rahoituslaitokset

➔ Palvelutarpeet tarkemmalla tasolla (PaMu)

Hanke-aikataulu

4/16 8/16 12/16 3/17 6/17 9/17 12/17 3/18 6/18 9/18 12/18 3/19 6/19

Valmisteluvaihe

Valmistelevat tekniset
toteutukset

Toteutusvaihevaihe

Liittyvät hankkeet

- Taltio- hanke (<http://taltio.net/>)
- Rakennetun ympäristön ja rakentamisen digitalisaatio –hanke, KIRA-digi (<http://www.ym.fi/kiradigi>)

ASREK

Lainsäädäntö

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Lainsäädäntötyön organisointi

- työryhmä 1.11.2016-31.12.2019
- MMM, OM, VM, YM, TEM, Finanssialan keskusliitto, Suomen kiinteistöliitto, Kiinteistönvälitysalan keskusliitto, Suomen kiinteistönvälittäjäliitto, Suomen isännöintiliitto+ asiantuntija-sihteri
Maanmittauslaitos
- kolme roolia: oikeudellinen asiantuntija
lainvalmistelija
yhteistyön ja kuulemisen foorumi

Lisätietoja

- <http://mmm.fi/asrek>
- antti.kosonen@mmm.fi

